

The voice of blind and partially sighted people in Europe

Európai Vakok Szövetsége
Sajtóközlemény
Párizs, 2017.05.11.

Az Európai Vakok Szövetsége (EBU) ünnepli a Marrakeshi Szerződésre vonatkozó jogszabályok megszületését, ugyanakkor sajnálatát fejezi ki az „akadálymentes formátumú könyvek lehetséges megadóztatása” miatt

Az Európai Vakok Szövetsége elégedettségét szeretné kifejezni az Európai Parlament, az Európai Bizottság és a Miniszterek Tanácsa között tegnap este született megegyezés miatt, melynek keretében sikerült megállapodni a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek megjelent művekhez való hozzáféréseinek megkönnyítéséről szóló Marrakeshi Szerződés végrehajtásáról szóló európai parlamenti és tanácsi Irányelv és Rendelet szövegéről.

A tegnap este elfogadott Iránymutatás és Rendelet lehetővé teszi a vakok, látássérültek és nyomtatott szöveget használni képtelen személyek számára hozzáférhető formátumú könyvek és más nyomtatott anyagok nemzetközi cseréjét mind az Európai Unión belül, mind azon kívül. Az új szabályozás kötelező kivételekről is rendelkezik a művek akadálymentesített formátumú többszörözése tekintetében. Ez nagyszerű hír a látássérültek milliói és az őket képviselő szervezetek számára, akik már régóta követelik az őket sújtó „könyvéhség” felszámolását, azaz annak a helyzetnek a megoldását, amelyben a megjelent művek kevesebb, mint 5%-a hozzáférhető a számukra. Az is ünneplésre ad okot, hogy a megállapodás szerint a részes államok számára nem szabad lehetővé tenni a hozzáférhető formátumú példányok „kereskedelmi forgalomban való rendelkezésre állásának” előzetes vizsgálati kötelezettségét. Bízunk abban, hogy ez az intézményi megállapodás kikövezi a 2016 szeptemberében életbe lépett, és már közel 30 ország által ratifikált Marrakeshi Szerződés mielőbbi ratifikálásához és gyors végrehajtásához vezető utat.

Ugyanakkor mélységes csalódottságunknak vagyunk kénytelenek hangot adni a megegyezés egyik legfontosabb, a látássérülteket hátrányosan megkülönböztető és velük szemben unfair része miatt. Nagyon sajnáljuk azt, hogy a rendelet – az Európai Parlament és a Bizottság állásfoglalása ellenére, a német és egyéb kormányok lobbitevékenysége eredményeképpen, a kiadók nyomásának engedve – lehetővé teszi az uniós tagállamok számára azt, hogy a vakszervezetek és könyvtárak kártalanítási kötelezettségét írassák elő a szerzői jogvédelem alá eső anyagok akadálymentesített formátumú példányainak terjesztése esetén. A kártalanítási rendszerek bevezethetősége annak ellenére történik, hogy ez a terjesztés a jogtulajdonosoknak nem okoz bizonyítható anyagi veszteséget. Ezek, a tagállamok számára szabadon bevezethető díjazási/kártalanítási rendszerek nyilvánvalóan nagyon hátrányosan befolyásolják az akadálymentesen hozzáférhető könyvek nemzetközi megosztásának lehetőségeit, tovább növelve a vakszervezetek és könyvtárak által viselt, az ilyen, speciális formátumú másolatok előállításával járó, már így is magas költségeit. Ha ezeket a fizetési kötelezettségeket vagy a „vak személyek számára akadálymentesen hozzáférhető könyveket terhelő adókat” az uniós tagállamok széles körben kivetik, az a pozitív hatás, amit a vakok millióinak a kultúrához és oktatáshoz való hozzáférése jelent, igen komoly akadályokba ütközhet. Ezért az Európai Vakok Szövetsége azzal a felhívással fordul az uniós tagállamok kormányaihoz, hogy a Rendelet végrehajtása és a Marrakeshi Megállapodás alkalmazása során ne léptessenek életbe kártalanítási rendszereket.

Szerencsére, az elfogadott szöveg az uniós tagállamok által bevezethető díjazási és kártalanítási rendszerek alkalmazásával kapcsolatban számos javasolt óvintézkedést és biztosítékot tartalmaz. Így továbbra is éberrel figyelünk, és nem fogjuk elfogadni semmilyen kártalanítási rendszer, uniós tagállamok általi bevezetését mindaddig, amíg nincs kellő bizonyíték a jogtulajdonosok komoly érdeksérelmére (az Irányelvben megfogalmazottakkal összhangban). Ha ez megtörténik, jogi lépéseket teszünk a tagállamok ellen, az Irányelv és a Fogyatékosokkal Élő Személyek Jogairól Szóló ENSZ Egyezmény megsértése miatt. A Szerződés mielőbbi és hatékony végrehajtása érdekében fogunk dolgozni.

A Marrakeshi Szerződés végrehajtására vonatkozó Irányelv és Rendelet uniós elfogadása igen fontos előrelépés a látássérült személyek alapjogainak tovább bővítése felé. Szeretnénk köszönetet mondani azon emberek tízezreinek, akik már hosszú évek óta küzdenek a „könyvéhség” felszámolásáért. Az EU tekintetében külön szeretnénk

köszönetünket kifejezni – többek között - az Európai Parlament Petíciós Bizottságának az elmúlt 7 év során játszott meghatározó szerepéért, Max Andersson jelentéstevő EP-képviselőnek és munkatársainak, valamint az Európai Bizottság szerzői jogi ügyekért felelős részlegének.

Mindannyiuknak köszönet ezért az igen fontos előrelépésért!

Az EBU-ról:

Az EBU /Európai Vakok Szövetsége/ egy 1984-ben alapított nonprofit civilszervezet, a WBU /Vakok Világszövetsége/ hat regionális szervének egyike. Az EBU az európai vakok és gyengénlátók érdekeit védi és képviseli, jelenleg 42 európai ország országos vakszervezeteinek hálózataként működik.

Elérhetőségek:

6 rue Gager Gabillot 75015 PARIS (France)

Tel: +33 1 47 05 38 20 Fax: +33 1 47 05 38 21

Contact: ebu@euroblind.org

www.euroblind.org

Twitter [@euroblind](https://twitter.com/euroblind)